

SENDİKA GENEL KURULLARINDA NE TARTIŞILMALI?

Aydınlık Dergisi, 21 Ekim 2007

Yıldırım Koç

Konfederasyonlarımızın genel kurulları yaklaşıyor. HAK-İŞ Kasım ayında, TÜRK-İŞ Aralık ayında, DİSK de gelecek yıl Şubat ayında genel kurullarını toplayacak.

Bizim sendika genel kurullarının kötü bir yanı vardır. Genel kurul, seçimlere odaklanmıştır. Seçimler de genel kurulun son günü yapıldığından, herkesin akli fikri seçimlerin sonucundadır.

Genel kurullarda, bırakın sendikal strateji ve taktikleri ve programları, çalışma raporları üzerinde bile ciddi tartışma yapılmaz. Eğer mevcut yönetimin karşısına aday yoksa, kimse çalışma raporlarını eleştirmez; çünkü zaten mevcut yönetimin yeniden seçileceği bellidir.

Eğer mevcut yönetimin karşısına aday çıkıyorsa, sadece yeni adaylar çalışma raporunu değerlendirir ve geçmiş yönetimin uygulamalarını eleştirir. Bu durumda, eski yönetimin yeniden seçilmesini isteyen delegeler, eleştirilerinin muhalefete yarayacağı kaygısıyla, yapıcı eleştirileri olsa bile susmayı ve esasında eleştirdikleri uygulamaları savunmayı yeğlerler.

Halbuki, işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin ciddi yenilgiler yaşadığı bir dönemde öncelikle yapılması gereken, bu yenilgilerin nedenlerinin incelenmesi, bugüne kadar izlenen sendikal strateji ve taktiklerinin yetersiz yanlarının belirlenmesi ve yeni sendikal mücadele biçim ve araçlarının değerlendirilmesidir. Sendikacılık hareketinin son 15 yıldır sürekli yenilgi yaşadığı anımsanırsa, bundan da acil bir konu olamaz.

Sendikal alanda son derece önemli bazı konularda hala büyük bir bilgisizlik hüküm sürmektedir.

Örneğin, sendikacılık hareketi hala çalışma mevzuatının sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin bölümünü değiştirmekle uğraşmaktadır. Sendikacılarımızın ve sendika hukukçularının önemli bir bölümü, Anayasanın 90. maddesinde 3,5 yıl önce yapılan önemli değişikliğin farkında değildir. Bu konu, sendika genel kurullarında da ele alınmamıştır. Hiç olmazsa konfederasyon genel kurullarında ele alınırsa, genel kurula katılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'na ve Bakanlık bürokratlarına önemli bir mesaj verilmiş olur. Ayrıca, üye sendikaların yöneticilerinin de bu konuya dikkati çekilir. Böylece, uluslararası sözleşmelerin doğrudan uygulanırlık kazanması sayesinde kağıt üzerinde elde ettiğimiz hakların hayata geçirilmesi için gerekli mücadele verilmiş olur.

Örneğin, sendikacılarımızın ve sendika hukukçularımızın önemli bir bölümü hala 12 Eylül'ün siyaset yasağının devam ettiğini sanmaktadır. Bu yasağın Anayasa'dan kaldırılmasının üzerinden tam 12 yıl, 2821 sayılı Sendikalar Yasası'ndan kaldırılmasının üzerinden de tam 10 yıl geçti. Sorunların çözümünün işyerinden işyeri dışına taşıdığı bir dönemde, işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin siyasi alandaki gücünün gösterilebilmesinin mümkün olduğu bilinirse, yeni mücadele biçimleri başlatılabilir.

Örneğin, özelleştirmelerin iptali veya yürürlüklerinin durdurulmasına ilişkin yargı kararları konusunda yaygın bir bilgisizlik hakimdir. Hukukun üstünlüğünün ve yargı kararlarının uygulanmasının sağlanması konusunda verilecek bir mücadele de işçi sınıfı ve sendikacılık hareketine kazanımlar sağlayabilir.

Ancak bütün bunların değerlendirilebilmesi için, genel kurullarımızın birer sendikal politika tartışma ve değerlendirme platformuna dönüştürülmesi gereklidir.

Günümüzde işyerindeki işçinin sorunlarının çözüm yeri artık işyeri olmaktan çıkmıştır. 1980 öncesinde ve hatta 1991 öncesinde, bir işyerinde çıkan uyuşmazlık genellikle işyeriyle ilgili bir çıkar çatışmasının yansımasıydı. Günümüzde ise işyerlerindeki uyuşmazlıklarının büyük bölümü, ABD ve AB emperyalizminin ve ulusötesi şirketlerin Türkiye'ye, ulusumuza ve işçi sınıfımıza yönelik saldırısının unsurlarıdır.

Bu koşullarda, işyeriyle sınırlı sendikal mücadele strateji ve taktiklerinin temelden değiştirilmesi zorunludur.

Sendikal mücadele, Türkiye'deki anti-emperyalist mücadelenin temel unsurlarından biri olursa, sorunlarını çözebilir.

Ancak bunun da değerlendirilebilmesi için, sendika genel kurullarının seçim odaklı olmaktan çıkması gerekir.

Sendika şubelerinin ve sendikaların genel kurullarında bu konular yeterince tartışılmadı. Umarım, konfederasyonlarımızın genel kurulları bu açığı kapatır, Türkiye'nin, ulusumuzun ve işçi sınıfı ve sendikacılık hareketimizin sorunlarının tartışıldığı platformlara dönüşür.